

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії викладачів
педагогічно-психологічних та соціальних
дисциплін

(протокол № 1 від «30» 08 2021р.)

Голова циклової комісії Р.І. Михайлишин

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОЗВІЛЛЄВА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Спеціалізація	Соціальна педагогіка
Освітньо-професійна програма	Соціальна педагогіка
Форма навчання	денна

Силабус курсу «Дозвіллева діяльність»

2021-2022 навчального року

Назва курсу	Дозвіллева діяльність
Адреса викладання курсу	вул. Антоновича, 16
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	Педагогічно-психологічних та соціальних дисциплін.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота, 231 «Соціальна робота»
Викладач курсу	Верхоляк Марія Романівна
Контактна інформація викладачів	mverholyak@gmail.com mariya.verkholyak@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу(вул. Антоновича, 16, каб.18). Також проводяться онлайн консультації на платформі MicrosoftTeams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/dozvilljeva-diyalnist
Інформація про курс	Нормативна навчальна дисципліна вивчається здобувачами I-го курсу, спеціальності 231 «Соціальна робота» впродовж другого семестру в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання про дозвіллеву діяльність та сформуванню практичних умінь організувати і здійснювати індивідуальні і групові форми дозвільної діяльності з дітьми та молоддю. Курс спрямований на вивчення загальних положень про дозвілля та технологій соціально-педагогічної діяльності.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни є: розширення знань і формування практичних умінь і навичок майбутніх соціальних педагогів з питань культурної організації дозвільної діяльності дітей та юнацтва. Для досягнення мети визначаються такі цілі : - ознайомлення здобувачів з такими поняттями, як «дозвілля», «культурно-дозвіллева діяльність»; - осмислення та засвоєння здобувачами сутності, структури, рівнів, функцій, закономірностей та принципів дозвілля; - формування уявлення про реальні можливості вирішення актуальних проблем соціальної педагогіки за допомогою організації різноманітних форм та методів культурно-дозвільної діяльності; - забезпечення здобувачів спеціальними знаннями теорії і практики дозвілля, вміннями та навичками у сфері організації дозвільної діяльності; - формування у майбутніх фахівців цілісної системи організації

	дозвіллевої діяльності дітей та молоді.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лозинська С.В. Гра – основний вид діяльності дітей дошкільного віку. Навч.-мет. посіб. Львів : Малий видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 25 с. 2. Мачинська Н. Розвиток лідерських якостей у студентів у процесі професійної підготовки. Неперервна професійна освіта : теорія і практика. Науково-методичний журнал, 2017, вип. 3-4. С. 32-39. 3. Мачинська Н. І. Теоретичні аспекти використання ігрових технологій на уроках в початковій школі [Текст] / Н. І. Мачинська, М. А. Оприск. Молодий вчений. 2019. №10. С. 229-232. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Горбов А. С. Постановка видовищно-театралізованих заходів / уклад. О. Колонькова. Київ : Шк. світ, 2010. 128 с. 2. Карасьова К., Піроженко Т. Ігровий простір дитини. Київ : Шк. світ, 2011. 128 с. 3. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : навч.-метод. посіб. / ред. Г. С. Тарасенко. Київ : Вид. Дім «Слово», 2010. 320 с. 4. Яременко Н. В. Класному керівнику: як провести ігри / уклад.: Л. Шелестова, Н. Чиренко. Київ : Шк. світ, 2009. 128 с. <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Категорія: культурно-дозвіллева діяльність. URL: https://uk.wikiquote.org/wiki/Категорія:Культурно-дозвіллева_діяльність (дата звернення: 23.09.2021).
Тривалість курсу	II семестр, 90 год., 3 кредити.
Обсяг курсу	34 години аудиторних, з них: 18 год - лекційних занять, 16 год семінарських занять та 56 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання:	<p>Після вивчення курсу здобувачі повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття, принципи дозвіллевої діяльності; - функції та закономірності дозвілля; - загальну структуру та рівні дозвілля; - основи вітчизняної та зарубіжної історії педагогіки дозвілля; - особливості державного сектору управління дозвіллевою сферою; - теоретичні основи різних організаційних форм дозвіллевої діяльності як складової соціально-педагогічної роботи; - поняття, класифікацію, особливості та вимоги щодо організації різноманітних ігор; - типологію, функції, структуру та особливості організації гурткової роботи; - специфіку, принципи та методику організації дозвілля в таборі; - поняття, значення, класифікацію і специфіку організації соціальним педагогом ігрової діяльності на вулиці; - сутність та значення театралізованих дійств у роботі соціального педагога; - методику організації індивідуальних, групових та масових форм

	<p>дозвіллевої діяльності з дітьми, підлітками та молоддю.</p> <p>ВМІТИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчати та узагальнювати вітчизняний та зарубіжний досвід організації різноманітних форм дозвіллевої діяльності; - провадити найбільш поширені організаційні форми дозвільної діяльності, а саме: бесіди, вікторини, дискусії, конкурси, усні журнали, тематичні вечори. - організовувати різноманітні ігри з дітьми дошкільного, молодшого шкільного, підліткового віку та юнаками; - складати календарний план роботи гуртка та план-конспект заняття гуртка; - складати орієнтовну програму діяльності табору з урахуванням цілей, завдань, місця проведення табору та вікових особливостей дітей чи юнацтва; - організовувати різні форми та методи ігрової діяльності на вулиці; - розробляти сценарій виховного заходу; - організовувати і здійснювати індивідуальні і групові форми дозвільної діяльності з дітьми та молоддю; - оцінювати ефективність власної роботи та дієвість використаних методів. <p>Набудуть компетентності:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. - ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. - ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. - ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. <p>Спеціальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - СК 4. Здатність до розуміння соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості. - СК 8. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей. - СК 9. Здатність застосовувати сучасні технології та методи професійної діяльності. - СК 10. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад. - СК 12. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.</p> <p>РН 4. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та методи соціальної роботи для вирішення професійних</p>

	<p>задач.</p> <p>РН 6. Використовувати методи профілактики, соціальної діагностики та сучасного інструментарію в професійній діяльності.</p> <p>РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян.</p> <p>РН 14. Планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших осіб у спеціалізованому контексті.</p>
Ключові слова	Дозвілля, культурно-дозвіллева сфера, рівні дозвілля, функції дозвілля, закономірності дозвілля, принципи дозвілля.
Формат курсу	Очний (денний). Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі потребують базових знань зі соціальної педагогіки, теорії та історії соціального виховання, тренінгу комунікативності та креативності, достатніх для сприйняття категоріального апарату з дозвіллевої діяльності.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, дискусія, бесіди з тем, ділові ігри, виступи, презентації, робота в Інтернеті, метод проектів.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор. Наявність інтернет- зв'язку .
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Поточний контроль знань здобувачів відбувається під час проведення семінарських занять. Модульний контроль проводиться 2 рази впродовж семестру. Семестр закінчується здачею заліку з навчальної дисципліни. Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.</p> <p>Оцінювання знань здобувачів здійснюється впродовж семестру за 100-бальною шкалою за такими видами робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> - модульні контрольні роботи. Програмою передбачено дві модульні контрольні роботи. Здобувач за одну роботу може отримати максимально 20 балів (20x2=40); - семінарські заняття. За виконання семінарських занять здобувач може впродовж семестру отримати 60 балів. Програмою передбачено 6 семінарських занять. За одне семінарське заняття здобувач отримує 10 балів; <p>Очікується, що письмові роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p>

	<p>Література. Уся література, яку здобувачі не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувач заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про дозвілля. Соціальна сутність дозвілля. Ознаки та класифікація дозвілля. 2. Характеристика структури дозвілля. Рівні дозвілля, їх характеристика. 3. Функції дозвілля. Основні закономірності дозвілля. 4. Характеристика основних принципів дозвілля. 5. Характеристика дозвілля у Стародавній Греції. 6. Характеристика дозвілля у Стародавньому Римі. 7. Особливості дозвілля епохи Середньовіччя. 8. Дозвілля епохи Відродження. 9. Вітчизняна історія дозвілля. 10. Основні напрями діяльності державних органів влади в сфері дозвілля. Основні загальні тенденції розвитку дозвіллевої сфери. 11. Положення про культурно-дозвіллевий комплекс. 12. Положення про районну координаційну раду з питань роботи культурно-дозвіллевих комплексів. 13. Гра як форма організації дозвілля. Функції ігрової діяльності. Класифікація ігор. 14. Педагогічні вимоги до організації та проведення ігор. Принципи організації ігрової діяльності. 15. Значення ігрової діяльності з молоддю. 16. Дозвіллева робота з сім'ями. 17. Специфіка дозвіллевого обслуговування осіб з обмеженими можливостями. 18. Класифікація організаційних форм дозвіллевої роботи соціального педагога. 19. Характеристика та особливості проведення основних організаційних форм дозвіллевої діяльності соціального педагога: бесіда, вікторина, дискусія, конкурс, усний журнал, тематичний вечір. 20. Типологія та функції гуртків. Структура заняття гуртка. Обов'язки керівника гуртка. 21. Характеристика та особливості проведення ігрових технік на лоні природи. 22. Поняття та значення театралізованих дійств у роботі соціального педагога. Вимоги до педагога-організатора. 23. Драматургія театралізованого дійства. Характеристика основних етапів організації театралізованого дійства. 24. Робота парку як дозвіллевого центру. 25. Музей як дозвіллевий центр.
Опитування	<p>Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.</p>

Схема курсу

Тиж- день	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Загальні положення про дозвілля.			
1.	Тема 1. Дозвіллева діяльність та її понятійний апарат. Поняття про дозвілля. Соціальна сутність дозвілля. Ознаки та класифікація дозвілля. Структура та рівні дозвілля.	Лекція – 2 год.	1 тиждень
2.	Тема 2. Функції, закономірності та принципи дозвілля. Суть соціальної роботи у сфері дозвілля. Функції дозвілля. Основні закономірності та принципи дозвілля. Функції соціального педагога як організатора дозвілля. Тема 3. Семінар. Особливості функціонування дозвіллевих установ.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
3.	Тема 4. Державний сектор управління дозвіллевою сферою. Основні напрями діяльності державних органів влади у сфері дозвілля. Загальні тенденції розвитку дозвіллевої сфери. Робота з нормативними документами: «Положення про культурно-дозвіллевий комплекс», «Положення про районну координаційну раду по роботі культурно-дозвіллевих комплексів». Тема 5. Семінар. Державні нормативні документи у сфері дозвіллевої діяльності.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
4.	Тема 6. Історія педагогіки дозвілля. Характеристика дозвілля Стародавньої Греції. Дозвілля Стародавнього Риму. Особливості дозвілля епохи Середньовіччя. Дозвілля епохи Відродження. Вітчизняна історія дозвілля. Тема 7. Семінар. Історія педагогіки дозвілля.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
5.	Тема 8. Соціально-історичні особливості розвитку сучасної системи культурно-дозвіллевої діяльності. Історико-культурний аналіз дозвілля та дозвіллевої діяльності наприкінці XIX - 90-ті роки XX ст. Соціально-історичні особливості розвитку дозвіллевих центрів для молоді в нашій країні і за кордоном. Сучасний етап організації культурно-дозвіллевої діяльності в країнах зарубіжжя.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 6 год.	1 тиждень
6.	Модульна контрольна робота 1.	Практичне заняття – 2 год.	На занятті

Змістовий модуль 2. Організаційні форми як компонент технологій соціально-педагогічної діяльності та інститути дозвіллевої сфери.			
7.	Тема 9. Гра як форма організації дозвілля. Класифікація ігор. Поняття та особливості ігрового виду діяльності. Структурні компоненти гри. Функції ігрової діяльності. Класифікація та вимоги до ігор.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 8 год.	1 тиждень
8.	Тема 10. Умови ефективної організації ігрової діяльності. Педагогічні вимоги до організації та проведення ігор. Принципи організації ігрової діяльності.	Семинарське заняття – 2 год.	1 тиждень
9.	Тема 11. Організаційні форми дозвіллевої діяльності як складова соціально-педагогічної роботи. Ознаки та класифікація організаційних форм роботи соціального педагога. Особливості організації та здійснення найбільш поширених організаційних форм дозвілльної діяльності: бесіда, вікторина, диспут, конкурс, усний журнал, тематичний вечір. Тема 12. Семинар. Методика проведення окремих організаційних форм дозвіллевої діяльності як складової соціально-педагогічної роботи.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 8 год.	1 тиждень
10.	Тема 13. Гурток як форма організації дозвілля учнів та студентів. Типологія та функції гуртків. Структура заняття гуртка. Педагогічний процес у гуртку як соціалізація особистості. Методичні особливості організації гуртків художньо-творчої діяльності. Створення власної моделі гуртка. Тема 14. Семинар. Гурток як форма організації дозвілля учнів.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 10 год.	1 тиждень
11.	Тема 15. Театралізовані дійства як засіб активної самореалізації особистості. Поняття та значення театралізованих дійств у роботі соціального педагога. Фактори, які повинен враховувати соціальний педагог на етапі підготовки до свята. Вимоги до педагога організатора. Характеристика основних етапів організації театралізованого дійства. Поняття театралізованого дійства і свята. Драматургія театралізованого дійства. Сценарій масового театралізованого дійства. Характеристика прийомів в практиці сценарної роботи. Складові сценарію театралізованого виховного заходу.	Лекція – 2 год, Самостійна робота – 10 год.	1 тиждень
12.	Модульна контрольна робота 2.	Практичне заняття – 2 год.	На занятті